

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від 30 січня 2023 року протокол № 1</p>		<p>Шифр документу ВС – 38/23</p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ</p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від 30 січня 2023 року № 13 ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ Юрій Бойчук</p>
--	---	---	---	--

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

ПОГОДЖЕНО

Начальник юридичного відділу
Олена ТАРАСЕНКО

«12» січня 2023 р.

РОЗРОБНИК

В.о. завідувача кафедри державно-правових
дисциплін, кримінального права і процесу
Тетяна ГОЛОВАНЬ

«10» січня 2023 р.

1. Загальні положення

- 1.1 Положення про юридичну клініку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2006 року № 592.
- 1.2 Юридична клініка є структурним підрозділом Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – Університет) і створюється як база для практичного оволодіння знаннями та проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право.
- 1.3 У своїй діяльності юридична клініка Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – Юридична клініка) керується законодавством України, Статутом Університету та цим Положенням.
- 1.4 Юридична клініка працює на безоплатній основі у межах діяльності добровільного об'єднання університетської спільноти «Skovoroda associations».
- 1.5 Юридична клініка для досягнення своїх цілей користується майном Університету.
- 1.6 Юридична клініка знаходиться за адресою: 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29.

2. Мета та завдання юридичної клініки

- 2.1. Метою Юридичної клініки є:
 - підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право;
 - формування у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право розуміння соціально-орієнтованого змісту юридичної професії та усвідомлення ними правозахисної ролі правника у сучасному суспільстві;
 - забезпечення доступу представників соціально вразливих груп суспільства до правової допомоги;
 - формування правової культури громадян;

- підготовка та навчання здобувачів вищої освіти у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;
- розширення співробітництва факультету історії і права Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування тощо;
- постійна співпраця з Освітнім хабом Університету;
- впровадження в освітній процес додаткових елементів та методів практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

2.2. Основні завдання юридичної клініки:

- надання здобувачам вищої освіти за спеціальністю 081 Право можливості набуття навичок практичної діяльності за фахом;
- створення місць для проходження здобувачами виробничої практики;
- надання громадянам соціально-вразливих верств населення суспільства безоплатних юридичних консультацій;
- проведення дистанційного онлайн консультування за допомогою засобів комунікації (Zoom, Skype, Google Meet, MS Teams тощо);
- проведення заходів з правової освіти населення та підвищення рівня його правової культури;
- забезпечення можливості спілкування здобувачів вищої освіти з фахівцями-практиками судових і правоохоронних органів, органів юстиції та органів місцевого самоврядування з питань їх діяльності;
- створення ефективного механізму обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та юридичною клінікою, що дозволять оперативно реагувати на практичні потреби громадян.

2.3. Відповідно до мети та завдань юридичної клініки Університету, для її повного та ефективного функціонування керівництво юридичної клініки і Університету організовує й забезпечує:

- введення в освітній процес підготовки фахівців за спеціальністю 081 Право спецкурсу "Основи юридичної клінічної практики", де охоплюються засади та функції діяльності юридичних клінік, а також акцентується увага на основних аспектах юридичної практики;
- проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності юридичної клініки;
- проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів;

- надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав, свобод і законних інтересів людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України, за винятком питань, пов'язаних з підприємницькою чи іншою діяльністю з метою отримання прибутку, здійсненням захисту в межах кримінального провадження та справах про адміністративні правопорушення, а також у разі наявності різного роду обмежень на надання такої допомоги у чинному законодавстві України;
- проведення роботи з документами правового характеру і базами даних;
- підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань;
- співпрацю з працівниками державних і недержавних органів та організацій;
- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань;
- проведення роботи з систематизації й аналізу судової практики України, рішень Європейського Суду з прав людини;
- співробітництво з юридичними клініками інших закладів вищої освіти України та країн світу.

3. Принципи діяльності юридичної клініки

3.1. Юридична клініка діє за принципами:

- поваги до права, справедливості, людської гідності;
- спрямованості на захист прав і свобод людини;
- гуманізму;
- верховенства права та законності ;
- об'єктивності;
- безоплатності надання правової допомоги;
- об'єктивності
- конфіденційності;
- компетентності та добросовісності.

4. Організація діяльності юридичної клініки

4.1. Загальне керівництво юридичною клінікою, яка є окремим структурним підрозділом Університету (у межах діяльності добровільного об'єднання університетської спільноти «Skovoroda associations»), здійснює ректор, а безпосереднє – керівник юридичної клініки.

Керівник юридичної клініки призначається рішенням ректора Університету за поданням декана факультету історії і права.

4.2. Структуру та чисельність співробітників юридичної клініки визначає ректор Університету.

У діяльності юридичної клініки беруть участь керівник, куратори (науково-педагогічні працівники, практикуючі юристи), консультанти (здобувачі вищої освіти), лаборант.

4.3. До повноважень керівника юридичної клініки належить:

- організація поточної роботи юридичної клініки;
- проведення навчальних занять зі здобувачами, які беруть участь у роботі юридичної клініки, надання їм методичної підтримки;
- керівництво виробничою практикою, що проводиться на базі юридичної клініки;
- щорічне планування діяльності і звітність за підсумками проведеної роботи відповідно до встановлених в Університеті вимог щодо термінів планування і звітності;
- інші повноваження, передбачені чинним нормативними та нормативно-правовими актами.

Керівник юридичної клініки має право давати доручення здобувачам вищої освіти, пов'язані з її діяльністю, видавати розпорядження та затверджувати інші внутрішні акти з організації роботи юридичної клініки.

4.4. Консультантами юридичної клініки є здобувачі вищої освіти за спеціальністю 081 Право, які надають правову допомогу під керівництвом викладачів – кураторів, які надають їм необхідну методичну та теоретичну підтримку: вирішують питання про прийняття справи, направляють справу до консультанта юридичної клініки, супроводжують вирішення питань за зверненням, контролюють своєчасність та повноту підготовки відповіді на звернення, здійснюють контроль за роботою консультантів на відповідність правової допомоги вимогам чинного законодавства та професійної етики.

4.5. Лаборант юридичної клініки організовує діловодство та здійснює інші функції з організації поточної діяльності юридичної клініки, передбачені цим Положенням, внутрішніми актами з організації діяльності юридичної клініки, затвердженими керівником.

4.6. Вимоги до організації роботи юридичної клініки:

- Університет створює та забезпечує належні умови для функціонування юридичної клініки;

- інформація про роботу юридичної клініки та Положення про юридичну клініку оприлюднюється на сайті Університету, факультету історії і права та спеціальності 081 Право, а також розміщується у приміщенні, в якому розташована юридична клініка;
 - юридична клініка повинна надати клієнту інформацію про прийняття його звернення до розгляду чи обґрунтовану відмову у такому прийнятті;
 - юридична допомога, як правило, надається безпосередньо при розгляді звернення. З причин неможливості вирішення питання відразу під час приймання та у разі потреби додаткового вивчення порушеного питання співробітниками юридичної клініки може встановлюватись інший строк і порядок розгляду звернення громадянина;
 - клієнту повинна бути забезпечена можливість подати керівнику юридичної клініки свій відгук про якість наданої йому правової допомоги.
- 4.7. Реєстрація обліку приймання громадян здійснюється за допомогою журнальної форми реєстрації та при наявності відповідного технічного обладнання - комп'ютерної реєстрації.

5. Права та обов'язки консультантів

- 5.1. Приймання здобувачів вищої освіти до юридичної клініки здійснюється на основі конкурсного відбору шляхом зарахування, про що видається відповідне розпорядження керівником юридичної клініки.
Умови конкурсу встановлюються Юридичною клінікою.
- 5.2. Здобувач-консультант має право:
- одержувати знання та практичні навички для застосування на практиці і використання у майбутній професії;
 - одержувати матеріали юридичних справ та інформацію про справи, які веде юридична клініка, брати участь в їхньому обговоренні; бути присутніми при розгляді справ, котрими займаються інші здобувачі;
 - користуватися бібліотекою та правовими базами даних юридичної клініки;
 - брати участь в акціях, кампаніях, проєктах, програмах та інших заходах, організованих юридичною клінікою;
 - проходити на базі юридичної клініки виробничу практики в межах навчального плану;
 - брати участь у вирішенні організаційних питань діяльності юридичної клініки та надавати пропозиції керівництву юридичної клініки щодо вдосконалення її роботи.

5.3. Здобувач-консультант юридичної клініки зобов'язаний:

- відвідувати теоретичні заняття, семінари, тренінги, брати участь в інших заходах, що проводяться в межах діяльності юридичної клініки;
- постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;
- вести справи з дотриманням етичних норм та збереженням конфіденційності;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- точно, вчасно і якісно виконувати рішення та вказівки керівника юридичної клініки, прийняті у межах його компетенції;
- чергувати в юридичній клініці за встановленим графіком, брати участь у консультуванні громадян;
- згідно з дорученням керівника юридичної клініки та відповідно до вимог чинного законодавства брати участь у веденні справ клієнтів клініки у відповідних органах та установах;
- у своїй діяльності керуватися принципами роботи і завданнями юридичної клініки.

5.4. Участь здобувачів-консультантів у діяльності юридичної клініки припиняється за їх власним бажанням шляхом письмового повідомлення керівника юридичної клініки або у разі невиконання/ неналежного виконання обов'язків шляхом відрахування.

Про припинення участі у діяльності юридичної клініки або про відрахування видається відповідне розпорядження керівником юридичної клініки.

6. Правила етики в діяльності юридичної клініки

6.1. Співробітник юридичної клініки зобов'язаний:

- виконувати свої обов'язки на принципах законності, верховенства права, соціальної справедливості, незалежності, професіоналізму, колегіальності, чесності, поваги до клієнта та повної відданості справі;
- виконувати свої обов'язки відповідально і не вчиняти дії, що шкодять його особистій репутації, репутації юридичної клініки та Університету;
- поважати своїх колег, співпрацювати з ними заради підвищення власного професійного рівня та ефективності діяльності юридичної клініки в цілому.

6.2. Співробітник юридичної клініки не має права:

- будь-якими діями ображати честь та гідність клієнта;

- розголошувати конфіденційну інформацію, довірену йому клієнтом;
 - виконувати на прохання клієнта будь-які дії, які принижують його особисто;
 - розголошувати завідомо неправдиву або таку, що вводить в оману, інформацію;
 - надавати в межах юридичної клініки правову допомогу з метою отримання прибутку.
- 6.3. Інтереси клієнта, якщо вони не суперечать закону, є пріоритетом для співробітників юридичної клініки.

7. Матеріально-технічна база юридичної клініки

- 7.1. Університет надає для юридичної клініки приміщення, умови якого дозволяють розташувати засоби та матеріальні ресурси, необхідні для організації освітнього процесу, здійснення приймання відвідувачів з метою надання правової допомоги.
- 7.2. Для матеріального та технічного забезпечення діяльності юридичної клініки надаються комп'ютери, які дозволяють працювати з правовими базами даних, мережею Інтернет, засоби телефонного зв'язку, меблі, канцелярське приладдя тощо.

8. Фінансування юридичної клініки

- 8.1. Фінансування юридичної клініки здійснюється за рахунок коштів Університету, грантів міжнародних та українських організацій, благодійних внесків громадян і організацій та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

9. Прикінцеві положення

- 9.1. Положення про юридичну клініку затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора.
- 9.2. Зміни до Положення про юридичну клініку вносяться відповідно до встановленого в Університеті порядку (шляхом оновлення Положення).